

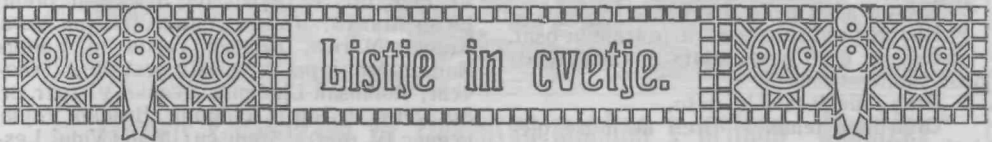
Zabavni dogodki iz minulosti.

Po raznih virih nabrala Gnjevoš in Internus.

8. Kdo je večji mojster?

Slavna glasbenika Mozart in Haydn sta se pričkala, kateri igra spretneje na glasovir. Zmenita se, da naj postavita drug drugemu note, katere naj igra. Najprej napiše Haydn Mozartu težko skladbo. Mozart sede ter igra gladko in brez težave do konca. Nato napiše Mozart Haydnu skladbo. Haydn sede in začne veselo igrati. Kar obstane in reče: »Ljubi prijatelj, to ne gre! Te note naj igram z desno roko, te tukaj z levo, a tu v sredi je še ena nota, ki naj jo udarim istočasno z onimi; to je nemogoče!«

»Nič lažjega nego to!« reče Mozart, sede k glasovirju ter igra. Ko pride do onega mesta, ki ga ni zmožgal Haydn, udari tudi z nosom po tipki. Tako je Mozart zmagal.

Zakaj?

IV 11. Zakaj se mladost imenuje pomlad življenja? Res je veliko sličnosti med pomladnim življenjem v naravi in življenjem mladinskim.

a) Spomladi se vse prenavlja. Po zimski je narava takorekoč spala, vse je bilo kakor mrtvo; spomladi pa se obhaja vstajenja praznik; zemlja se obleče v dično zeleno obleko, vso pretkano s pisanim cvetjem; povsod prekrasen razvoj, povsod bujna rast! Ko nastopi poletje, je že vse pripravljeno, da dozore naravni pridelki v poletni toploti. — Enako je pri mladini. Telesne in dušne moči se hitro razvijajo: le nekaj let, in nezmožno dete postane krepak deček, junaški mladenič, ki izvršuje že težka dela. Posebno pa se kaže zadovoljiv napredek v duševnem življenju: kolik zaklad si je pridobil že v prvih letih spomin, kako je napredoval razum, kako se je okrepila volja, kako krasno svetišče je postalo mlado srce! Seveda zamuditi, zanemariti ne sme nihče te zlate dobe. Kar se je v naravi zakasnilo ali zanemarilo spomladi, se ne da več nadomestiti poleti in v jeseni; kar sta mladenič in mladenka zamudila v zorni mladosti, tudi navadno ne nadomestita v poznejših letih: „Kakršna mladost, taka starost.“

b) Pomladno življenje v naravi je rahlo in nežno. Ako nenadno zavejejo mrzli vetrovi, ako slana razprostre svoje belo pregrinjalo, se začne krčiti in rumeneti zelenje po drevju in po tleh, cvetje žalostno vene in gine: uničene so vesele pomladne nade! — Enako gorje lahko napravijo med mladino

telesne nezgode, še bolj pa dušne nevarnosti, po pohujšanju zgodaj zbujene strasti. Blagor onim malčkom, ki srečno prebijajo to nevarno dobo čili in zdravi na telesu ter v svetlem blešku dušne nedolžnosti!

c) Še to moram omeniti, da je pomlad čas veselja in radosti. Kamor se oko ozre, povsod vse polno mične lepote, saj je radodarna vesna oblekla naravo v najlepšo obleko. Od vseh strani pozdravljajo naše uho raznovrstni prijetni glasi veselih ljudi in živali, zlasti nas oveseljujejo zjutranji in večerni koncerti naših ljubih ptičic. In te milobne pomladne sapice, ta sveži zrak in prijetni vonj pestrega cvetja kako dobro dé in pospešuje zdravje! — O mladini je pa sploh znano, da se zna mojstrsko veseliti. Če mi odrasli učimo deco raznih ved, nas pa nedolžna mladina uči, kako naj si v prid obramčemo zaklade poštenega veselja.

12. Zakaj večkrat nagloma skopni tudi debel sneg? Rekli boste: solnce spomladi topleje sije in ga raztopi. Pa to ni edini in tudi ne glavni vzrok. Ko bi le solnce topilo sneg in led, bi izginjal le po solčnih krajih, in še to le podnevi. Glavni uspeh imajo tu gorki vetrovi. Ti delajo, navadno v zvezi z dežjem, po hribih in dolinah, ponoči in podnevi ter sneg — v pravem pomenu besede — kar izpihajo v kratkem času.

13. Zakaj se zelenje prične najprej v nižavah in le polagoma tudi po hribih in gorah? To je pač vsakemu znano, da je v zraku čimdalje bolj mrz, kolikor bolj se odmika od zemlje v podnebne višave. Solnce sicer gorko sije, toda razgreje le ze-

meljska tla, kolikor jih doseže, zrak pa ostane bolj ali manj mrzel in ta mrzav vpliva zlasti ponoči na površje zemlje in zmanjšuje kolkotoliko izhlapevanje talne gorkote.

Modrost v pregovorih, domačih in tujih.

Greh.

Priložnost greh dela.
Nihče ni brez greha.
Greh grehu vrata odpira.
Greh prinese greh. — Greh pride malokrat sam.

Iz malih grehov nastanejo veliki.
Mali greh je tudi greh.
Vsak greh se sam kaznuje.
Greh nosi šibo na lastnem hrbtu.
Za velik greh velika kazen.
Očit greh zahteva očitno kazen.
Po sladkem grehu pride grenka kazen.
Grešna slast pelje v propast.
Kjer se greh seje, tam raste trnje in osat.
Kjer se greh naseli, tam ne more čednost stanovati.

Greh izpridi telo in dušo.
Greh ljubi temo. — Greh ne more gledati svetlobe.

Stari greh ima novo sramoto.
Za stari greh nova kazen (nova pokara).
Greh — satanov smeh.
Konec greha je začetek kesanja.
Greh zapusti večkrat človeka prej nego človek greh.

Noben greh ni tako velik, da bi ne mogel biti odpušen.

Noben greh ni tako skrit, da bi ne prišel na dan.

Kdor se ponaša z grehom, ta se dvakrat prepresi.

Reki: Greh z grehom kaznovati. — Greh z grehom pokriti.

Greh se pove, grešnik se zamolči. (Tako se opravičuje, kdor noče škodovati bližnjemu na dobrem imenu.)

Grenkek.

Grenko in sladko iz ene posode (iz enega vira).

Kdor ni nikoli nič grenkega pokusil, ta ne ve, kaj je sladko.

Kdor je pil grenko, se mu potlej boljše zdi sladko.

Bolniku vse grenko.

Reki: Grenko ko pelin. — Grenko ko žolč. — Grenko ko smrt.

Grenke solze točiti.

Grenke voljno požirati.

Grenkoba (grenjava).

Malo grenkobe izpridi veliko sladkosti.
Česar se človek zelo veseli, je rado polno grenjav.

Ko bi človek vse grenjave izpil, bi en trenutek več živ ne bil.

Grešnik.

Grešnik je sam svoj krvnik.
Poštenjak se s poštenjakom druží, grešnik grešniku služi.

Vsi smo (ubogi) grešniki.

Rek: To je zastaran grešnik.

Rešitev rebusa št. 3.

Oj veselje, vesna že trka na vrata.

Prav so rešili: Debelak Marija in Milan, v Šmartnu pri Litiji; Gabrijelčič Cirila, učenka na Brezjah; Kunčič Jozefa, Klementič Jozefa, Senčar Otilija in Ostrc Jozefa, učenke VI. razr. pri Sv. Križu na Murskem polju; Ličan Marica, Prosen Marica, Gržina Vera, Kregar Marica, Brinšek Vlasta in Vodnik Nada, učenke pri č. šolskih sestrah v Trnovem; Robinšak Ljudmila, učenka VI. razr. pri Sv. Petru v Gornji Radgoni; Branko Vojda, učenec IV. razr. v Središču; Mulej Vida, Leskovar Anica, Dolar Lidunka in Bizjak Dragica, učenki pri č. šolskih sestrah v Mariboru; Kocmut Karl in Kocbek Edvard, učenca VI. razr. pri Sv. Jurju ob Ščavnici; Šeško Ivan, posestnika sin, Brdo pri Planini (Štajersko).

Odgovor na šaljivo vprašanje v št. 3.

Cerkvena vrata.¹

Prav so odgovorili: Rihar Ivanka in Lojzika v Polhovem Gradcu; Robinšak Ljudmila, učenka VI. razr. pri Sv. Petru v Gornji Radgoni; Branko Vojda, učenec v Središču; Kocmut Karl in Kocbek Edvard, učenca VI. razr. pri Sv. Jurju ob Ščavnici; Bohanec Franc, Skuhala Jakob in Janševc Ludvik, učenci VI. razr. pri Sv. Križu na Murskem polju; Hanc Tonica in Kocbek Josipina, učenki pri Sv. Ani na Krembergu.

¹ Pravilen je tudi odgovor: nos, možgani, oči itd. Tako so odgovorile: Ličan Marica, Prosen Marica, Gržina Vera, Kregar Marica, Brinšek Vlasta in Vodnik Nada, učenke pri č. šolskih sestrah v Trnovem. Višje kot nebo so nebesa, tako pa menijo: Leskovar Anica, Dolar Lidunka in Bizjak Dragica, učenke pri č. šolskih sestrah v Mariboru; Šeško Ivan, posestnika sin, Brdo pri Planini.

„Vrtec“ izhaja 1. dne vsakega meseca in stane s prilogo vred za vse leto 5:20 K za pol leta 2:60 K. — Uredništvo in upravništvo Pred škofijo št. 9 v Ljubljani.